

**LANDSSAMBAND
ÍSLENSKRA
ÚTVEGSMANNA**

Borgartúni 35
105 Reykjavík
Sími: 591 0300
Fax: 591 0301
www.liu.is

Alþingi - Allsherjarnefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 13. ágúst 2010
Mál nr. 1008001

Efni: Umsögn, Stjórnarráð Íslands, 658. mál.

Allsherjarnefnd Alþingis hefur óskað eftir umsögn samtakanna um frumvarp til laga um breytingu á lögum um Stjórnarráð Íslands, nr. 73/1969, með síðari breytingum. Landssamband íslenskra útvegsmanna fer eindregið fram á að horfið verði frá sameiningu sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis við iðnaðarráðuneytið og að ekki verði af flutningi verkefna sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis til umhverfisráðuneytis.

Samtök í sjávarútvegi og landbúnaði hafa ítrekað óskað eftir samvinnu um þetta mál, en þeirri samvinnu var lofað af hálfu forsætisráðuneytisins á fundi 28. september 2009. Á vordögum kom efni frumvarpsins fram í fjölmiðlum og var forsætisráðherra og fjármálaráðherra sent bréf þann 12. maí 2010 og farið þess á leit að stofnaður yrði starfshópur til að fjalla um verkefni ráðuneytisins. Þessu bréfi hefur ekki verið svarað.

Það er því mótsagnakennt að lesa í greinargerð með frumvarpinu að eftir framlagningu frumvarpsins verði lögð sérstök áhersla á viðtækt samráð, meðal annars við hagsmunaaðila á sviði landbúnaðar og sjávarútvegs og framvindan metin í ljósi árangurs af því samráði.

Frumvarpið var lagt fram 9. júní sl. og vísað til allsherjarnefndar 16. júní sl. Hvorki stjórnarsýslan eða allsherjarnefnd hefur haft frumkvæði á samráði við samtökin um efni frumvarpsins. Engin samvinna hefur því átt sér stað, þrátt fyrir skýr tilmæli þess efnis í greinargerð með frumvarpinu.

Frumvarpið er ófullburða. Það felur í sér fækkun ráðuneyta úr tólf í níu og er nýjum ráðherrum veitt opin lagaheimild án nokkurra takmarkana til að undirbúa stofnun nýrra ráðuneyta. Greinargerðin er lýsing á samstarfsyfirlýsingu ríkisstjórnarinnar og bætt við atriðum sem almennt er gott að hafa í huga við skipulagsbreytingar.

Þeirri grundvallarspurningu er ekki svarað í greinargerðinni, hvernig stjórnkerfið og atvinnulífið eða einstakar atvinnugreinar eigi að vinna saman og þróa samskipti sín með árangursríkum hætti fyrir íslenskt samfélag. Við meðferð þessa frumvarps er mikilvægt að muna eftir ábendingum umboðsmanns Alþingis um að stjórnarsýslan lifi ekki sjálfstæðu lífi, heldur sé hún til af því að það þarf einhver að þjóna borgurum og atvinnulífi samfélagsins. Stjórnkerfið verður því ekki endurskoðað með árangursríkum hætti, nema með aðkomu borgaranna og atvinnulífsins.

Í greinargerðinni er vísað til þess að fyrir liggja tillögur um umfangsmiklar breytingar sem geri ráð fyrir að ríkisstofnunum fækki. Eðlilegt er að þessar tillögur séu lagðar fram samhliða þessu frumvarpi. Breytingar á skipan ráðuneyta á ekki að gera, nema fyrir liggja hvernig endurskipuleggja eigi stofnanakerfi ríkisins. Ráðuneytin og stofnanir þeirra eru samofin. Þannig hafa allar breytingar á stofnunum bein áhrif á viðeigandi ráðuneyti og öfugt.

Náin tengsl á milli rannsóknaraðila og stjórnsýslu atvinnuveganna eru nauðsynleg til að tryggja traust og samvinnu á milli aðila. Rannsóknarstofnanir eins og Mátis ohf., Hafrannsóknarstofnunin, Veiðimálastofnun og Orkustofnun byggja á náinni samvinnu við ráðuneyti sjávarútvegs, landbúnaðar og iðnaðar. Með þessum hætti hafa stofnanirnar sterka bakhjarla til að tryggja þeim aðstöðu fyrir sjálfstæðar rannsóknir. Ráðuneytin fjármagna ekki aðeins einstök verkefni þessara stofnana, heldur eru einnig vel upplýst um starfsemi þeirra, sem gagnast bæði stofnunum í starfsemi sinni og stjórnsýslunni við þróun og framgang einstakra málaflokka.

Af greinargerð með frumvarpinu verður ráðið að áformað sé að slíta bein tengsl atvinnuvegaráðuneytanna við rannsóknarstofnanir sínar með því að færa þær undir umhverfis- og auðlindaráðuneyti. Með því er verið að slíta á samskipti milli aðila og um leið upplýsingamiðlun, sem er lífæð framþróunar á viðkomandi fagsviði. Nauðsynlegt er að tryggja beina tengingu við rannsóknir og framkvæmd verkefna og öfugt. Án slíkrar tengingar eru miklar líkur á því að engin framþróun verði á sviði stjórnsýslu atvinnuveganna.

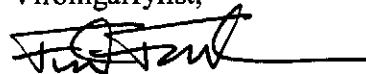
Hugmyndir um að færa Hafrannsóknarstofnunina frá sjávarútvegsráðuneytinu til umhverfisráðuneytisins ganga gegn megin stefnu þróaðra fiskveiðipjóða um að hafa sérstaka hafrannsóknarstofnun innan vébanda fagráðuneytis fiskveiða.

Í Danmörku og Noregi hafa verið gerðar umfangsmiklar stjórnkerfisbreytingar á síðastliðnum árum. Þar liggja til grundvallar ítarlegar skýrslur og greinargerðir sem unnar voru eftir náð samráð og samvinnu við atvinnulífið og hagsmunaaðila þar sem leitað var svara um hvað sé best fyrir samfélagið. Hér hefur ekki verið staðið að verki með sambærilegum hætti.

Full ástæða er til að efast um að stjórnkerfisbreytingar eins og þær sem lagðar eru til í frumvarpinu feli í sér aukin samlegðaráhrif og bæti stjórnsýsluna. Í stað þess að vinna þá grunnvinnu sem þarf að gera við heildarendurskoðun stjórnarráðsins og taka síðan rökstudda ákvörðun um hvaða breytingar gera á til að bæta árangur stjórnarráðsins, er tekin ákvörðun um að fækka ráðuneytum og hið raunverulega endurskoðunarverkefni skilið eftir, án nokkurrar forystu eða stefnumótunar til framtíðar fyrir íslenskan sjávarútveg eða atvinnulífið í heild.

Því leggjum við til að frumvarpið nái ekki fram að ganga og fagleg undirbúningsvinna eigi sér stað.

Virðingarfyllst,

Friðrik Friðriksson, hdl.

Jóhanna Sigurðardóttir forsætisráðherra og
Steingrímur J. Sigfússon fjármálaráðherra.

Reykjavík 12.5.2010.

Þann 28. september 2009 var haldinn fundur í forsætisráðuneytinu vegna hugmynda um breytingar á verkefnum sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytisins sem fram koma í samstarfsyfirlýsingu ríkisstjórnarinnar.

Á fundinum var lagt fram meðfylgjandi minnisblað eftirtalinna samtaka:

Bændasamtaka Íslands	Farmanna- og fiskimannasambands Íslands
Landssambands íslenskra útvegsmanna	Landssambands smábátaeigenda
Landssambands stangaveiðifélaga	Landssambands veiðifélaga
Samtaka atvinnulífsins	Samtaka fiskvinnslustöðva
Sjómannasambands Íslands	VM- félags vélstjóra og málmtæknimanna

Þar sem þungum áhyggjum var lýst af boðuðum breytingum á verkefnum ráðuneytisins og hvatt til þess að horfið verði frá þeim.

Bent var á að nauðsyn náinna tengsla á milli grunnstofnana og ráðuneyta til að tryggja að stjórnarathafnir byggji á faglegri ráðgjöf. Ekkert samráð hafði þá verið við þá aðila sem málið varðar. Þá lágu ekki fyrir nein gögn um hagkvæmni eða forsendur fyrirhugaðra breytinga.

Þess var farið á leit að stofnaður yrði starfshópur til að fjalla um verkefni ráðuneytisins og með hvaða hætti unnt yrði að styrkja og styðja við starfssemi þess.

Á fundinum var því lýst af hálfu fulltrúa forsætisráðuneytisins að umrædd vinna væri skammt á veg komin og því heitið að stofnaður yrði starfshópur um verkefnið þegar þar að kæmi, með aðild hagsmunaaðila.

Með vísan til þess sem að framan greinir kemur það okkur algjörlega á óvart að ríkisstjórnin hyggist ljúka málinu með framlagningu lagafrumvarps á næstu dögum, eins og ráða má af fréttum, án nokkurs samráðs við hagsmunaaðila. Með því væri gengið á bak þeirra loforða sem okkur hafa verið gefin.

Við ítrekum óskir okkar um að málið verði unnið faglega með aðkomu þeirra sem það varðar.

Virðingarfyllt,

Bændasamtök Íslands	Farmanna- og fiskimannasamband Íslands
Landssamband íslenskra útvegsmanna	Landssamband smábátaeigenda
Landssamband stangaveiðifélaga	Landssamband veiðifélaga
Samtök atvinnulífsins	Samtöka fiskvinnslustöðva
Sjómannasamband Íslands	VM- félag vélstjóra og málmtæknimanna

Minnisblað

Til: Forsætisráðherra

Efni: Hugmyndir um breytingar á verkefnum sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis

---

- Bændasamtök Íslands
- Farmanna og fiskimannasamband Íslands
- Landssamband íslenskra útvegsmanna
- Landssamband smábátæigenda
- Landssamband stangaveiðifélaga
- Landssamband veiðifélaga
- Samtök atvinnulífsins
- Samtök fiskvinnslustöðva
- Sjómannasamband Íslands
- VM – félag vélstjóra og málmæknimanna

Ofangreindir aðilar hafa þungar áhyggjur af boðuðum breytingum á verkefnum sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytisins eins þær koma fram í stjórnarsáttmála ríkistjórnarinnar.

Þá hefur verið haft samband við fulltrúa Samtaka iðnaðarins og Samorku, en þeir hafa lýst yfir sömu þungu áhyggjum og við af boðuðum breytingum vegna flutnings verkefna og málefna frá iðnaðarráðuneyti til umhverfisstjórnuneytis.

Okkur er ekki kunnugt um að nokkuð samráð hafi verið haft um málið við þá sem starfa í umræddum atvinnugreinum. Haldinn hefur verið einn yfirlitsfundur í júlí sl. að frumkvæði okkar með fjármálaráðherra og sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra, ásamt fulltrúum ráðuneytisins. Engin gögn um hagkvæmni eða forsendur fyrir umræddum breytingum hafa verið lögð fram.

Við förum eindregið fram á að horfið verið frá þeim hugmyndum sem kynntar hafa verið, enda hníga veigamikil rök til þess. Náin tengsl á milli grunnstofnanna og ráðuneytanna eru nauðsynleg til að tryggja að stjórnarathafnir byggji á faglegri ráðgjöf. Þá er samstarf og traust á milli stofnana og atvinnugreina afar mikilvægt.

Við höfum farið þess á leit að stofnaður verði starfshópur sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis og ofangreindra aðila til að fjalla um verkefni ráðuneytisins og með hvaða hætti unnt er að styrkja og styðja við starfsemi þess. Það er mat okkar að fengur væri að því að fulltrúi forsætisráðuneytisins ætti fulltrúa í starfshópnum.